

A dolgozó emberek Svájcban is reménykednek a külügyminiszterek tanácskozásának sikerében

Genfi útjáról nyilatkozott dr. Antalfy György professzor, a Szegei Tudományegyetem rektora

A genfi egyetem alapításának 400. évfordulója alkalomával rendezett ünnepségre és tudományos konferenciákra meghívást kapott dr. Antalfy György professzor, a Szegei Tudományegyetem rektora. A Genfől visszatérő Antalfy elvtárs lapunk munkatársának a következőket mondta:

— A magyar egyetemeken képviselőtében vettem részt a genfi egyetem ünnepi ülésein. A Kálvin alapította egyetem konferenciáján

jóformán a világ valamennyi országának tudósai részt vettek, köztük a szovjet és a népi demokrátiás államok képviselői is.

Festői látványt nyújtott a megnyitón a több mint 300 delegátus felvonulása a régi és hagyományos egyetem épületében. A külföldi vendégeket Jaques Courvoisier, az egyetem rektora köszöntötte. Az évfordulóról való megemlékezés két plenáris ülés keretében zajlott le, egyiken a genfi egyetemen szoros kapcsolatban álló tudósokat avattak »honoris causa« doktorrá; köztük olyan neves személyiségeket is, mint Luigi Einaudit volt olasz köztársasági elnököt, vagy a híres nemzetközi jogászt: Hersch Lauterpach-ot.

— A különböző tudományos konferenciák közül a jogi kar előadásain vettem részt, amelyeken olyan nemzetközileg ismert előadók tartottak referátumokat, mint például Francis Wolf, a nemzetközi munkaügyi szervezet jogi osztályának vezetője, M.

T. Hedayati teheráni professzor.

A magyar egyetemeken képviselőtében

latin nyelvű üdvözlő iratot nyújtottam át az egyetem rektorának, s ezt tették a többi küldöttek is. A szovjet delegátus üdvözlését különösen nagy tetszéssel fogadták.

— Igen érdekes program volt az az ankét, amelynek során a professorok, a hallgatók és az egyes karok egymás közti viszonyainak aktuális kérdéseit vitatták meg. A különböző reprezentatív megnyilvánulások közül említésre méltó az az egyszerű hang- és fényjáték, amely az egyetem ósi parkjában zajlott le. Hanggal és fényvel illusztrálták az egyetem alapításának különböző eseményeit, epizódjait, s fényárban úsztató Báthory István szobra is. Nagy sikert aratott a külföldi delegátusok körében a genfi Carouge antikszínház produkciója, egy Menander dráma előadásával, amelyen részt vett Michel Simon, a híres francia filmszínész is. A hallgatók és a tanárok színpompás felvonulásával, majd látványos tüzijátékkal fejeződött be az ünnepség.

— Genfi tartózkodásom módját nyújtott több világhíró tudóssal való kapcsolatok felvételére, akik közül nem egy hangzott a népek, köztük a tudósok összefogásának szükségességét a béke érdekében. Elmondották:

ismerik a magyar tudomány eredményeit

és az volt a benyomásom, hogy a magyarországi helyzetről, egyes sajtóorgánukok elferdítő tudósításai ellenére, Nyugaton realisabb kép kezd kialakulni. Egyébként nagyon visszatetsző volt — az egyik angol tudós megállapítása szerint is —, hogy egyes nyugatnémet professzorok személyes szolgálkkal érkeztek az ünnepségre.

— Genfben most rengeteg külföldi tartózkodik, s feszült figyelemmel kísérik a külügyminiszteri tanácskozás fejleményeit. A nagy jelentőségű konferenciáról a hivatalos közleményeken kívül ott sem tudnak mást.

Beszéltém számos genfi dolgozó emberrel, akik őszintén elmondták, nagyon reménykednek a külügyminiszterek tanácskozásának sikerében,

a tartós béke fenntartásában, hiszen Svájc is annak köszönheti többirányú fejlődését — mint mondták —, hogy ott hosszú idő óta nem volt háború.

— Történelmi időkben jártam Svájcban, s ha bár másirányú küldetéssel voltam, mégis éreztem annak a politikai atmoszférának nagy hatását, melyből érthető, hogy a világ szemét most Genfre szegezi. Reméljük, hogy az ott folyó négyhatalmi külügyminiszteri tanácskozás megfogja a népek várakozásának megfelelő gyümölcseit — fejezte be nyilatkozatát dr. Antalfy György.
M. T.

Ki milyen mesterséget választ?

Idén 360-an szerződnek ipari tanulónak Szegeden • Ötszáz 14-16 éves fiatal helyeznek 4-6 órás munkába • A felsőbb osztályos diákok is több munkalehetőség közt választhatnak a nyáron

A »Mi szeretnél lenni?« kérdésre minden szegedi nyolcadik osztályos általános iskolás, aki nem akar tovább tanulni, megválaszolt a tanév utolsó heteiben. A kérdésre adott feleletek azóta befutottak már a városi tanács munkaügyi osztályára, s így nyertünk értesülést és kaptunk képet arról, hogy ki milyen mesterséget szeretne választani. Mi tagadás, a serdülő fiatalok legtöbbször a vasipari és az elektromos szakmák felé vonzódnak. Mert kit ne érdekelnének a fiúk közül is a motorok, a csillogó gépek, a szerszámok, s a vasiparunk szinte mindmégannyi ága?

A vonzódás továbbra is nagy ezen szakmák elsajátítására, megszerezésére, ötszöröse a szerződési lehetőségeknél. Ugyanilyen vonzó a kereskedői és a fodrászati pálya is, különösen az utóbbi, ahol már bizonyos munkaerő-törlődással kell számolni. Nagy gondot okoz ugyanis a mostanában felszabaduló fodrásztanulók, illetve most már kész fodrászok elhelyezése is Szegeden. Erre a szakmára mégis közel ötvenen jelentkeztek most tanulónak.

Más, ugyancsak jól fizetett és megbecsült mesterségek iránt kisebb az érdeklődés, ilyen például az építő-, a bőr- és a faipar különböző ága, valamint a bányászat. Szegeden 120-an szerződhetnek tanulónak az építőipar más-más területére, a pécsi bányákba pe-

dig 80-an. A bőrpar pedig 24 tanulót vár. Összegezve: a különböző mesterségek elsajátítására mintegy 350-360 tanulót szerződtenek le Szegeden július 1-től augusztus 15-ig. Az állami és a helyi ipar közel 250, a különféle szervezetek 60-70 és a kisiparosok 40-50 tanulót kötnek majd szerződést.

A pályaválasztási skála nagy, azonban a motorszerező-, a vasipar- és az elektromos szakmák felé, általában a vas- és elektroipar több ága érettebbé vált. Ezekre a pályákra érettebbé vált fiatalokat szerződtenek. A technika világában ez a kíváncsiak ma már jogos.

Az ételmiszeriparban szerződhetnek fiatalok hentes-, pék-, szakács- és pincérszakmák elsajátítására, a kereskedelem pedig ételmiszer- és méteráru-kereskedőnek, a faiparban kádárnak, asztalosnak, a bőrparban mechanikai cipésznek, a ruhaiparban pedig szűcsnek, szabónak és így tovább.

Az idén mintegy százal kevesebb nyolcadik osztályos tanulót hagyja el az általános iskolákat, mint a múlt évszázadi tanév végén. Számosan vannak közülük, akik nem tanulnak tovább, de mesterséget sem választanak még az idén, majd csak jövőre, vagy utána. Ezek foglalkoztatásáról is

Örvendetesen emelkedett a középiskolákba felvett munkás-paraszt tanulók aránya

A Művelődésügyi Minisztérium közfokú oktatási főosztályának tájékoztatója szerint az 1959/60. évi középiskolai felvételek a technikumokban — ahol többszörös túljelentkezés volt — lezárultak. A technikumokból helyhiány miatt kimaradt tanulóknak gimnáziumot javasolnak, ott a felvételi folyamatos, augusztus végéig tart.

A középiskolákba felvett munkás-paraszt tanulók aránya az elmúlt tanévhez képest örvendetesen emelkedett. Két és fél ezerrel több lesz a középiskolákba továbbtanuló munkás-paraszt származású fiatalok száma, mint az 1958/59-es oktatási évben. Ugyancsak örvendőt, hogy a felvett fiatalok tanulmányi átlaga igen jó. Több mint 80 százaléka kitűnő-, jeles- és jórendű.

A pártkongresszus tiszteletére:

Újítók sikerei a Cipőgyárban

Tavaly augusztusban írtak ki először újítási pályázatot a Szegedi Cipőgyárban. A siker magasan felülmúlta a várakozást: egyrészt

esetvédelemre irányulnak, 2 ezer forint gazdasági eredmény elérésének tekintik.

Az elmúlt négy hónapban 31 újítás futott be a felelős kezéhez. Háromat még tavalyról, az ideiek közül pedig kettőt fogadtak el és vezettek be a gyakorlatban. Jelentős Jung Ottó talpszélmáró újítása, mely a talpszélmárógép keséhez álló védőt alkalmazott (eddig a védő a kessel együtt forgott, nagyobb baleseti veszélyt jelentett.) Paróczi Pál művezető a telepen készített bormasnik stoppológéppel való varrását vezette be a kézi munka helyett. Balogh László MEO-vezető az exportra készülő kapliszandálók orrába beragasztott flanelkaplit javasolta, mely a minőséget javítja.

Az eddig benyújtott újítások közül kétszázötvenhárom Faragó István anyagbeszerző újítása a legjelentősebb. Az egész cipőiparban gondot okozott a fehér nubuk (közismert nevén: antilop) cipő »kikészítése«. A porozással végzett művelet nem volt tökéletes. Faragó István újítása szerint most ezt a munkát szórópisztollyal végzik el. Az eredmény kitűnő: nagyobb a termelékenység, és kifogástalan az export minősége. Mióta szó-

ropisztollyal végzik a nubuk kikészítését 2300 forint munkabéret megtakarítást hozott a gyárnak.

Az új eljárás ismerttétek további négy cipőipari üzemmel, és mindenhol folyamatosan van annak bevezetése.

A pályázat természetes előbbre viszi a gyár újítási feladatrendszerének végrehajtását. A Szegedi Cipőgyár régi újítóegységét egy pillanatra sem nyugszik. Boros László karbantartó-művezető, Bottyán István és Szegedi István karbantartók, Greminger Dezső műszaki osztályvezető, vagy Paróczi Pál művezető rendre adják be újításait. Azonban

jelentkeztek olyan dolgozók is a pályázat hatására, akik eddig nemigen törték fejük ésszerűsítéseken, újításokon.

Ezek közé tartozik Jung Ottó és Ambrus Menyhért. A gyár számtalan helyén látható újításra buzdító plakáton, olvasható a pályázati felhívás. S igazán elmondhatjuk, hogy ebben az üzemből egyre szebben fejlődik az újítómozgalom, mely egyaránt hasznos dolog a munkásoknak, a gyár-
nak, az egész népgazdaságnak,

A műszak előtti áldomásról

Kevesebb, gyéresebb a poharak öszezszedése mostanában Szegeden reggel 5 és 6 óra között. De azért jó néhányan a Kálmán utcai italboltban, a Négylámpásban és a Háromlépcsősben (Tolbuhin sugárút és a Londoni körút sark) kortyolgatnak, áldomást isznak munkakezdés előtt. Nem vagyunk mi elene egy-két pohár gerjesztette vidámságnak akkor sem, ha Barack-, szilva-, vagy törkölypálinka gyöngyözik a kupicákban.

Más dolog azonban koccintani munkaszüneti napokon, szombat esteiken, vasárnap délutánokon és ha úgy adódik, hétköznap is munka után — munkatársakkal, sógorokkal, komákkal. És megint más dolog a tömény szeszt, pálinkát féldecizni, s néhány perc után a gép mellé állni, dolgozni.

Dolgozni? Igen, mert a portás nem ellenőrzi, ki, honnan érkezett és az is véletlen, hogy a művezető észreveszi a »kapatos« munkást. A Szegei Kenderfonógyárban, ha észreveszik valakin az ittasságot, nem engedik munkába állni. Igaz, sokszor éles szócátákat kell vívni ezekkel a »színjózan« emberekkel, de végül is érveveszül az álláspont, hogy az ittas embertől a forgógépek szédülést okoznak, könnyen baleset érheti — ezért jobb, ha először kijózanodik, ott helyben.

A hivatalos szegedi statisztikában nem találni kimutatást, hogy milyen arányú az alkohol okozta balesetek száma, de az akták és jegyzőkönyvek sokat tudnak beszélni arról, hány ember élete, egészsége és hány család hajója futott zátonyra az alkohol tengerében. »Kérem, hiszen évek óta íszom reggelként és semmi baj sem történt velem! — mondhatnák az »érdekeltek«. Lehet, hogy így is van, de nemcsak az ujjlevágásra, csunkulásra balesetekre gondolunk ilyen esetben, mert a kellenél több ital nemcsak úgy okoz

bajt, hogy baleset érheti az embert, hanem úgy is, hogy a lehöpintett féldécek boszút állnak a havi füzetésen. És ezek a féldécek nyomot hagyhatnak a termelésben is, mert az alkohol nyomán fáradtabb, később idegesebb, utána pedig álmosabb a munkás. Hazai egészségügyi szervek megállapításából és nemzetközi szakirodalomból tudjuk, hogy az alkoholfogyasztás csökkenti a munkás éberségét, teljesítőképességét. Tudományos vizsgálatok igazolják, hogy például 30 gramm tiszta alkohol fogyasztása közvetlenül 10 százalékkal növeli a termelékenységet a dolgozó munkája nyomán, de egy óra múlva már teljesítőképessége az átlag alá esik és három óra munka után 20 százalékkal válik alacsonyabbá a szokásos átlagnál.

A pálinka, a sok nagyfröccs, a virtusból felhajtott nagy korsó sör nem erőt adó ital. Ezek nagy adagokban, legfeljebb kiadós fejjárást eredményeznek és később, rendszeresség esetén deliriumos idegjavart. Nem akarunk lándzsát törni a borivás és a tömény szeszt fogyasztása felett, megcsak az italboltok korai nyitását sem rójuk fel, de a dolgozók védelmében kívánatos, hogy határozottabban, szigorúban járjanak el néhány üzemből, hivatalban az italtal emberekkel szemben.

Büntessék meg őket, vonjak meg az ebédpénz-térítést, csökkentsék a fizetések szabadságot, csipjenek le a nyereségszázadeseiból stb. Büntessék meg azokat, akik az üzembe demizsonnal járnak, mint például egy pusztamérgesi lány a Textilművekbe. A művezető pedig ne ajánljon részeg munkásnak fizetés szabadságot, hogy tovább folytatassa az ivást, tekintse igazolatlanul távollévőnek.

Mértéktartással igyunk, koccintgassunk pihenőnapokon barátainkkal, de csak addig, amíg az egészségünk-re válik.
N. P.

Történelmi idők

1919 június 12

Ma ismét nagy jelentőségű esemény színhelye Budapest. Megkezdte kétnapos tanácskozási és országos pártgyűlése. Az előadói beszédet Kun Béla mondta. Megvitására és elfogadásra ajánlotta a párt programtervezetét. Az akcióprogram bevezető elvi része kimondja a III. Internacionáléhoz való csatlakozást, marxista-leninista alapon vázolja a társadalom fejlődését és lesögezi a proletárdiktatúra szükségességét. Néhány gyakorlati kérdésre is kitért Kun Béla. Követelte jobbek között a diktatúra következetes alkalmazását, az ingadozás megszüntetését, a bürokrácia elburjánzásának megakadályozását, a hadsereg további erősítését. Beszède végén javasolta, hogy a párt neve legyen: **Kommunisták Magyarországi Pártja**. A beszámoló után a szocialdemokraták és a kommunisták közül egyszerűen sokan jelentkeztek hozzászólásra. A vita főleg a diktatúra következetes alkalmazásának kérdésében és a párt elnevezése körül bontakozott ki. A kongresszusra egyébként megérkezett a III. Internacionálé üdvözlő távirata is, amely szintén a kommunista párt megteremtését várja a kongresszustól.

A sztrájkoló szegedi újságírók keresik a kibontakozás útját. Maguk is rettegnek attól, hogy sztrájkmozgalom a kellenél jobban kiszélesedik és esetleg a munkásság általános megmozdulásába torkollik. A »progresszív liberális« polgárság Kelemen Béla kezébe került memorandumából is az derül ki, hogy ezek az elemek szívesen támogatják az ellenforradalmi kormányt — ha ők is részesed-